

KONINKRIJK BELGIË

NATIONALE ARBEIDSRAAD

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 5 TER.

Zitting van donderdag 21 december 1978.

Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 ter tot aanvulling en
wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van
24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaar-
digingen van het personeel van de ondernemingen.

x

x

x

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 5 TER TOT AANVULLING
EN WIJZIGING VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST
NR. 5 VAN 24 MEI 1971 BETREFFENDE HET STATUUT
VAN DE SYNDICALE AFVAARDIGINGEN VAN HET
PERSONEEL DER ONDERNEMINGEN.

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de
collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op de richtlijn van de Raad van de Europese
Gemeenschappen van 14 februari 1977 inzake de onderlinge aanpas-
sing van de wetgevingen der Lid-Statens betreffende het behoud
van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen,
vestigingen of onderdelen daarvan, meer bepaald het artikel 5;

Gelet op de in de Nationale Arbeidsraad gesloten col-
lectieve arbeidsovereenkomst nr. 5, d.d. 24 mei 1971, betreffende
het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der
ondernemingen;

Gelet op het advies nr. 575 van de Nationale Arbeids-
raad d.d. 28 februari 1978 betreffende het in overeenstemming
brengen van de Belgische wetgeving met de voornoemde richtlijn
van de Raad van de Europese Gemeenschappen;

Gelet op de in de Nationale Arbeidsraad gesloten
collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9, d.d. 9 maart 1972, betref-
fende de coördinatie van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten
nationale akkoorden en collectieve arbeidsovereenkomsten betref-
fende de ondernemingsraden;

Hebben navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers :

- het Verbond van Belgische Ondernemingen,
- de overeenkomstig de wet van 6 maart 1964 tot organisatie van de middenstand erkende nationale middenstandsorganisaties,
- de Belgische Boerenbond,
- "la Fédération nationale des Unions professionnelles agricoles",
- "l'Alliance agricole belge",
- het Algemeen Christelijk Vakverbond van België,
- het Algemeen Belgisch Vakverbond,
- de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België

in de Nationale Arbeidsraad, op 21 december 1978, navolgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

I. BEPALINGEN BETREFFENDE HET STATUUT VAN DE LEDEN VAN DE SYNDICALE AFVAARDIGINGEN, BIJ WIJZIGING VAN WERKGEVER INGEVOLGE EEN OVERGANG VAN EEN ONDERNEMING OF VAN EEN GEDEELTE VAN EEN ONDERNEMING KRACHTENS OVEREENKOMST.

Artikel 1.

In hoofdstuk VI van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van 24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen wordt navolgend artikel ingelast :

c.a.o. nr. 5 ter.

"Artikel 20 bis.

Bij wijziging van werkgever ingevolge een overgang van een onderneming of van een gedeelte van een onderneming krachtens overeenkomst geldt navolgende regeling :

- a) Met betrekking tot het genot van de beschermingsmaatregelen, bepaald bij onderhavig hoofdstuk VI :

De bescherming, voorzien bij de artikelen 18 tot 20, is van toepassing op de syndicale afgevaardigden van de onderneming, die overgaat, of het gedeelte ervan, dat overgaat, tot op het ogenblik dat een nieuwe syndicale afvaardiging wordt samengesteld of, indien de afgevaardigden niet opnieuw aangeduid of herkozen worden, tot op het ogenblik dat de conventionele duur van hun mandaat zou verstreken zijn; te dien einde worden die syndicale afgevaardigden beschouwd alsof zij hun mandaat verder uitoefenen binnen de hiervoor vermelde tijdslimieten.

- b) Met betrekking tot de voorzetting van de uitoefening van het mandaat :

1° Indien bij de overgang de autonomie van de onderneming of van het gedeelte van de onderneming, op het vlak waarvan de syndicale afvaardiging werd opgericht, behouden blijft, blijven de syndicale afgevaardigden hun mandaat verder uitoefenen tot op het ogenblik dat het verstrijkt;

2° Voor het geval dat de autonomie van de onderneming of van het gedeelte van de onderneming, op het vlak waarvan de syndicale afvaardiging werd opgericht, niet behouden blijft, wordt de syndicale afvaardiging uiterlijk zes maanden na de overgang wedersamengesteld.

Tot op het ogenblik van de wedersamenstelling blijven de syndicale afgevaardigden hun mandaat verder uitoefenen".

Commentaar.

In de commentaar bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 wordt navolgende tekst ingelast :

"Artikel 20 bis.

1. Onderhavig artikel omvat een aantal bepalingen betreffende het statuut van de leden van de syndicale afvaardiging, bij wijziging van werkgever ingevolge een overgang van een onderneming of van een gedeelte van een onderneming krachtens overeenkomst.

Deze bepalingen hebben enerzijds betrekking op de bescherming tegen ontslag van de bij de overgang betrokken afgevaardigden en anderzijds op de voortzetting van de uitoefening van het mandaat na de overgang.

2. Op te merken valt dat in onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst verscheidene malen verwezen wordt naar conventionele regelingen, die in toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst zijn tot stand gekomen. Dienaangaande dient de aandacht te worden gevestigd op het artikel 20 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, luidens hetwelk in geval van een geheel of een gedeeltelijke overdracht van een onderneming, de nieuwe werkgever de overeenkomst die de vroegere werkgever bond, moet eerbiedigen totdat zij ophoudt uitwerking te hebben.
3. a) De bescherming van de syndicale afgevaardigden wordt geregeld bij de artikelen 18 tot 20 van deze overeenkomst.

In artikel 18, lid 1 wordt bepaald dat de leden van de syndicale afvaardiging niet mogen ontslagen worden om redenen die eigen zijn aan de uitoefening van hun mandaat.

Bij een conventionele overgang van een onderneming kan het lid 1 van artikel 18 uiteraard slechts toepasselijk blijven op syndicale afgevaardigden, die hun mandaat na de overgang blijven uitoefenen.

c.a.o. nr. 5 ter.

Om aan diegenen, die na een conventionele overgang hun mandaat niet behouden, het voordeel van de beschermingsmaatregelen te laten genieten, is het bijgevolg noodzakelijk een bijzondere regeling uit te werken.

Deze bijzondere regeling is vervat in onderhavig artikel : wat het genot van de beschermingsmaatregelen betreft, worden degenen, die hun mandaat verloren hebben, gelijkgesteld met degenen die hun mandaat behouden hebben.

Zulks sluit in dat de in artikelen 18, lid 2 en volgende, 19 en 20 vervatte beschermingsregeling voor de afgevaardigden, die hun mandaat verloren hebben, integraal van toepassing blijft.

Bijgevolg dient de werkgever, die voornemens is een dergelijke werknemer af te danken, de in de voormelde artikelen 18 en 19 bepaalde procedures in acht te nemen; het niet naleven van deze procedures wordt gesanctioneerd volgens de regeling, bepaald bij artikel 20.

Uit de niet-toepasselijkheid van artikel 18, lid 1 mag geenszins worden afgeleid, dat de syndicale afgevaardigde, die bij een conventionele overgang zijn mandaat verloren heeft, zou kunnen ontslagen worden om redenen, die verband houden met de syndicale activiteiten.

Inderdaad, alhoewel deze werknemer niet langer zijn mandaat uitoefent, is het mogelijk dat hij toch geroepen wordt om dergelijke activiteiten uit te oefenen.

Dienaangaande valt op te merken dat de bescherming van de werknemer m.b.t. die activiteiten, die niet rechtstreeks uit de uitoefening van een mandaat voortvloeien, ook gewaarborgd wordt door andere dan de hiervoor vermelde bepalingen (wet van 24 mei 1921 tot waarborging der vrijheid van vereniging; artikel 63 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, dat betrekking heeft op de willekeurige afdanking van werklieden).

- b) Wat de duur van de hiervoor uiteengezette bijzondere beschermingsregeling betreft, geldt het navolgende : de syndicale afgevaardigden worden beschermd tot op het ogenblik van de wedersamenstelling van de syndicale afvaardiging of, indien de afgevaardigden bij die gelegenheid niet opnieuw aangeduid of herkozen worden, tot op het ogenblik van het verstrijken van de termijn, die overeenstemt met de conventionele duur van het mandaat, dat de afgevaardigden in de overgegangene onderneming uitoefenden.

Deze laatste termijn geldt eveneens, indien er geen wedersamenstelling plaatsvindt, omdat de voorwaarden tot oprichting van een syndicale afvaardiging, vervat in een bij toepassing van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 gesloten overeenkomst, niet vervuld zijn.

4. Wat de uitoefening van het mandaat betreft, geldt een verschillende regeling naargelang de autonomie van de onderneming die overgaat, of het gedeelte dat overgaat, al dan niet behouden blijft.

Om te bepalen of de autonomie van een onderneming bij een conventionele overgang al dan niet behouden blijft, dient te worden nagegaan of de onderneming haar aard van technische bedrijfseenheid, in de zin van de wetgeving betreffende de ondernemingsraden, al dan niet behouden heeft.

Indien de autonomie behouden blijft, oefenen de syndicale afgevaardigden hun mandaat verder uit tot de conventionele duur ervan verstreken is.

Blijft de autonomie daarentegen niet behouden, dan dient de syndicale afvaardiging ten laatste zes maanden na de overgang wedersamengesteld te worden, voor zover de voorwaarden tot oprichting van een syndicale afvaardiging, vervat in de bij toepassing van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 gesloten overeenkomsten, vervuld zijn. In afwachting van die wedersamenstelling, voor zover die vereist is volgens de vermelde conventionele regelingen en meer bepaald die welke betrekking hebben op het vereiste personeelseffectief, blijven de afgevaardigden hun mandaat verder uitoefenen.

c.a.o. nr. 5 ter.

Deze regeling moet te goeder trouw worden toegepast. Indien door de houding van de werkgever de wedersamenstelling binnen de zes maanden niet heeft kunnen plaatsvinden, dan blijven de syndicale afgevaardigden verder hun mandaat uitoefenen. Is de wedersamenstelling daarentegen niet gebeurd als gevolg van de houding van de werknemersorganisaties, dan verliezen de syndicale afgevaardigden zes maanden na de overgang hun mandaat.

5. De bij artikel 20 bis vastgestelde regeling inzake de voortzetting van de uitoefening van het mandaat sluit geenszins uit dat op het vlak van de paritaire comités of subcomités of op het vlak van de ondernemingen voordeliger regelingen worden uitgewerkt".

II. WIJZIGINGSBEPALING.

Artikel 2.

In artikel 24 van de op 24 mei 1971 in de Nationale Arbeidsraad gesloten collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen worden de woorden "... in de hoofdstukken III, IV en VI van de collectieve overeenkomst die op 4 december 1970 in de schoot van de Nationale Arbeidsraad werd gesloten betreffende de voorlichting en de raadpleging van de ondernemingsraden omtrent de algemene vooruitzichten en de tewerkstellingsproblemen in de onderneming" vervangen door de woorden "in de artikelen 4, 5, 6, 7 en 11 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9 die op 9 maart 1972 in de schoot van de Nationale Arbeidsraad werd gesloten betreffende de coördinatie van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten nationale akkoorden en collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de ondernemingsraden".

Commentaar.

In artikel 24 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 wordt bepaald dat, bij ontstentenis van een ondernemingsraad, de syndicale afvaardiging de taken, rechten en opdrachten zal kunnen uitoefenen, die aan deze raad worden toegekend in de hoofdstukken III, IV en VI van de collectieve arbeidsovereenkomst die op 4 december 1970 in de schoot van de Nationale Arbeidsraad werd gesloten betreffende de voorlichting en de raadpleging van de ondernemingsraden omtrent de algemene vooruitzichten en de tewerkstellingsproblemen in de onderneming.

Welnu, de artikelen van de voormelde hoofdstukken werden overgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9 d.d. 9 maart 1972, waarbij tegelijkertijd de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst nr. 4 d.d. 4 december 1970 werd opgeheven.

Het artikel 2 strekt ertoe de tekst van het artikel 24 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 in het licht van de voormelde wijziging aan te passen.

III. VERPLICHTENDE BEPALING.

Artikel 3.

De ondertekenende partijen gaan de verbintenis aan na te gaan in welke mate er uitvoering gegeven werd aan de bepaling van artikel 28, lid 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen en, op basis van dat onderzoek, de nodige maatregelen te treffen.

Commentaar.

Bij artikel 28, lid 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 wordt de Nationale Overeenkomst van 17 juni 1947 betreffende de algemene principes van het statuut der syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen afgeschaft.

In het tweede lid van dat artikel wordt bepaald dat de collectieve overeenkomsten, die ter uitvoering van de overeenkomst van 1947 in de verschillende bedrijfstakken of op het niveau van de ondernemingen werden gesloten, binnen de kortst mogelijke termijn dienen te worden aangepast aan de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5, die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van genoemde overeenkomst.

c.a.o. nr. 5 ter.

IV. GELDIGHEIDSDUUR VAN DE OVEREENKOMST EN OPZEGGING.

Artikel 4.

Het artikel 27 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5, dat handelt over de geldigheidsduur van de overeenkomst en over de opzegging ervan, is van toepassing op onderhavige overeenkomst.

Gedaan te Brussel, op eenentwintig december negentienhonderdachtenzeventig.

Voor het Verbond van Belgische Ondernemingen.

P. ARETS

Voor de Middenstandsorganisaties.

H. ALLARD

Voor de Belgische Boerenbond, "La Fédération nationale des unions professionnelles agricoles" en "l'Alliance agricole belge".

A. LUYTEN

Voor het Algemeen Christelijk Vakverbond.

R. VAN DEPOELE

Voor het Algemeen Belgisch Vakverbond.

G. GOGNE

Voor de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België.

A. COLLE
